

**Wyrok z dnia 8 maja 1997 r.
I PKN 127/97**

Mianowanie nauczyciela gwarantuje wzmożoną trwałość zatrudnienia, która wyłącza wydanie orzeczenia zasądającego odszkodowanie w razie bezprawnego rozwiązania stosunku pracy, jeżeli istnieje możliwość dalszego zatrudnienia nauczyciela w pełnym wymiarze czasu pracy.

Przewodniczący SSN: Walerian Sanetra, Sędziowie SN: Zbigniew Myszka (sprawozdawca), Roman Kuczyński.

Sąd Najwyższy, po rozpoznaniu w dniu 8 maja 1997 r. sprawy z powództwa Anny D. przeciwko Zespołowi Szkół Mechanicznych w B. o przywrócenie do pracy, na skutek kasacji strony pozwanej od wyroku Sądu Wojewódzkiego-Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Białymstoku z dnia 15 stycznia 1997 r. [...]

o d d a l i ł kasację.

Uzasadnienie

Sąd Wojewódzki-Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Białymstoku wyrokiem z dnia 15 stycznia 1997 r. oddalił apelację Zespołu Szkół Mechanicznych w B. od wyroku Sądu Rejonowego-Sądu Pracy w Białymstoku z dnia 14 października 1996 r., który przywrócił powódkę do pracy na poprzednich warunkach i zasądził na jej rzecz wynagrodzenie za czas pozostawania bez pracy, przy czym Sąd Wojewódzki uznał zasądzoną kwotę wynagrodzenia za skompensowaną przez wcześniej pobraną przez powódkę odprawę dla zwolnionego nauczyciela. W motywach wyroku Sąd ten podzielił ustalenia faktyczne i ocenę prawną dokonane przez Sąd Rejonowy, który po zbadaniu sprawy, ustalił że w pozwanej szkole nie zaszły zmiany organizacyjne, o których stanowi art. 20 ustawy Karta Nauczyciela, co uzasadniałoby rozwiązanie stosunku pracy powódki, legitymującej się statusem prawnym nauczyciela mianowanego.

Kasacja pozwanego podniosła zarzut naruszenia prawa materialnego przez błędną wykładnię art. 20 ust. 1 Karty Nauczyciela - przez przyjęcie, że wykazywana redukcja godzin nauczania chemii, geografii i ochrony środowiska w okresie poprzedzającym, jak i następującym bezpośrednio po rozwiązaniu z powódką umowy o pracę, nie stanowiła zmian organizacyjnych w rozumieniu wskazanej podstawy kasacyjnej, a nadto naruszenie art. 45 § 2 KP - przez uznanie celowości przywrócenia powódki do pracy, pomimo że pozwany nie ma możliwości zatrudnienia jej zgodnie z kwalifikacjami. Uzasadnienie kasacji zawiera polemikę z ustaleniami faktycznymi dokonanymi przez Sąd pierwszej instancji, co do rzeczywistego zakresu zmian organizacyjnych dotyczących obciążeń dydaktycznych nauczycieli zatrudnianych przez pozwanego. Wniosek kasacji zmierzał do uzyskania orzeczenia reformatoryjnego przez oddalenie powództwa oraz zasądzenie kosztów postępowania kasacyjnego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja jest bezzasadna. Rozpoznając sprawę w granicach kasacji, które określają podstawy kasacyjne (art. 393¹ KPC) oraz wnioski kasacyjne (art. 393³ KPC), należało zwrócić uwagę, że skarżący formułując zarzut naruszenia przepisu art. 20 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 r. Karta Nauczyciela (Dz. U. Nr 3, poz. 19 ze zm.), wdał się jedynie w krytykę ustaleń faktycznych, na jakich został oparty zaskarżony wyrok. Równocześnie bowiem uzasadnienie powołanej materialnoprawnej podstawy kasacyjnej zawierało wyłącznie polemikę z ustaleniami faktycznymi, opartymi na dowodzeniu sprzeczności istotnych ustaleń Sądów z treścią zebranego w sprawie materiału dowodowego, tj. w istocie rzeczy na zarzucie naruszenia prawa procesowego, którego nie objęła sformułowana podstawa kasacyjna. Sądowe ustalenia faktyczne mogłyby być przedmiotem kontroli kasacyjnej tylko wówczas, gdyby skarżący wykazał, że zostały one poczynione przez te sądy z pogwałceniem istotnych przepisów proceduralnych, co mogło mieć istotny wpływ na wynik sprawy w ujęciu art. 393¹ pkt 2 KPC. Ustalenia faktyczne przyjęte za podstawę wyrokowania przez Sądy orzekające w sprawie uchylają się spod kontroli kasacyjnej, jeżeli wnoszący kasację nie wskazał w ogóle naruszenia przepisów postępowania. Jeżeli zatem strona skarżąca określiła wyłącznie materialnoprawną podstawę kasacyjną (art. 393¹ pkt 1 KPC), to dla oceny kasacji miarodajny jest ustalony stan faktyczny, będący podstawą wydania zaskarżonego wyroku. Dlatego ustalenia faktyczne przyjęte przez Sąd drugiej instancji usuwają się spod weryfikacji w postępowaniu kasacyjnym, a stan faktyczny sprawy nie podlega badaniu przez Sąd Najwyższy.

Z dokonanych i wiążących ustaleń faktycznych wynikało, że u pozwanego nie wystąpiło zmniejszenie liczby godzin nauczania przedmiotu prowadzonego przez powódkę, skoro wymiar godzin nauczania tego przedmiotu wzrósł, przez co nie wystąpiły zmiany planu nauczania, które uniemożliwiały dalsze zatrudnienie powódki na stanowisku nauczyciela mianowanego w pełnym wymiarze zajęć, co miało uzasadniać decyzję pozwanego o rozwiązaniu z powódką stosunku pracy w trybie art. 20 Karty Nauczyciela. Przepis ten wymaga bowiem łącznego wystąpienia przesłanek prowadzących do ustania stosunku pracy mianowanego nauczyciela. Są nimi całkowita lub częściowa likwidacja szkoły albo zmiany organizacyjne powodujące zmniejszenie liczby oddziałów w szkole lub zmiany planu nauczania, które równocześnie powinny wykluczać dalsze zatrudnianie nauczyciela mianowanego w pełnym wymiarze zajęć. Wskazane ustawowe przesłanki należą do sfery zagadnień natury faktycznej, która wobec braku kasacyjnych zarzutów proceduralnych nie mogły być wzięte pod rozwagę przez Sąd Najwyższy. Wystąpienie tych przesłanek zostało negatywnie zweryfikowane przez Sądy orzekające w sprawie, w konsekwencji bezzasadny okazał się zarzut naruszenia przepisu art. 20 Karty Nauczyciela. Trafność zaskarżonego orzeczenia potwierdza również aktualne zatrudnianie powódki w pełnym wymiarze czasu pracy na stanowisku nauczyciela mianowanego, co przekreśla sugestie kasacji o rzeczywistym wystąpieniu zmian organizacyjnych uniemożliwiających dalsze zatrudnienie powódki.

Sąd Najwyższy uznał również za chybiony zarzut naruszenia przepisu art. 45 § 1 KP, który nie znajduje zastosowania w sprawie wobec wyczerpującej i szczególnej regulacji normatywnej trwałości stosunku pracy nauczycieli mianowanych. Natura prawna nauczycielskich stosunków pracy z nominacji gwarantuje nauczycielom wzmożoną trwałość zatrudnienia, która nie uzasadnia wydania orzeczenia odszkodowawczego w razie bezprawnego rozwiązania nauczycielskiego stosunku pracy z

nominacji, jeżeli sądy orzekające w sprawie wiążąco wskazały na możliwość dalszego zatrudnienia powódki w pełnym wymiarze czasu pracy. Dlatego bezzasadna była sugestia kasacji o możliwości zastępczego zasądzenia odszkodowania na rzecz powódki w miejsce obligatoryjnego reaktywowania stosunku pracy nauczyciela mianowanego.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy oddalił kasację z mocy art. 393¹² KPC.

=====